

alapján esetleg középkori), hason fekvő emberi vázat. A szarmata korú jelenségek jellemzően a lelőhely É-i, a középkoriak pedig a D-i oldalán kerültek elő. Kutatásunk eredményei alapján, a lelőhely összeér a tőle D-i irányban található, M44-3 (Dérczi-földi tanyák) lelőhellyel.

Az előkerült leletek az elsődleges feldolgozás után a Békés Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Kulcsár Zoltán, Kulcsár Zoltánné, Frank Tamás, Tarjányi László technikusok.

HARGITAI ANDRÁS

259. Körmend, Szabadság tér (KÖH 44261)

(Vas megye) Ó, N, Kk

Ma már kevésbé érzékelhető, de a térképeken jól látszik, hogy a kutatott terület – Körmend város főtere (308 hrsz.) – a Rába egyik kanyarjában, az árvízi szinttől jelentősen kiemelkedő területen helyezkedik el. A tér ezen részén eddig még nem folyt régészeti kutatás, korábban a tér DK-i sarkán álló Bíróság udvarán P. Hajmási Erika, és a tér ÉNy-i végénél futó utca torkolatánál Siklósi Gyula végzett feltárásokat.

A tér rehabilitációjához kötődően új csatornarendszert építettek, ahol a szennyvízárók mélysége meghaladta a 3 m-t. A tér középső és ÉNy-i részén kisebb kutatószelvényekben folyt a kutatás 2010. május 18. és július 12. között: 318 m hosszan, átlagban 1,20–1,40 m szélességben vizsgáltuk a területet. A kisebb mélységekben haladó csatornázási árkokat folyamatosan megfigyeltük.

A teret az újkor folyamán többször feltöltötték, ez néhol meghaladja az 1 m-t, ami főleg a D-i, és DK-i részen figyelhető meg. A korábbi közműárkok szintén jelentősen bolygatták a tér D-i részét.

A keskeny nyomvonalból adódóan nem volt módunk minden jelenséget pontosan értelmezni: 183 kutatási egységet vizsgáltunk, aminek jelentős része feltöltési réteg, 35 objektumot különítettünk el. Némelyik kutatási egységhez nem, vagy igen kevés leletanyag tartozott, sok esetben újkori bolygatások zavarták a korábbi rétegeket.

Egy az őskorhoz sorolható gödör került elő a területről, kevés, jellegtelen leletanyaggal. Egy a tér középső részén előkerült gödör, leletanyaga alapján a 9. századra tehető. A jelenségek nagy része azonban a 13–15. sz. időszakához kötődik, és főleg a tér DK-i részében található. Öt téglafalazatú épület egyes részeit találtuk meg, s további 3 esetben feltételezünk feltehetően tapasztott falú épületet. Ezeket a későbbi századokban elbontották, elplanírozták, valószínűleg az alapozás, ill. a pincerészek maradtak meg. Az egyik jelenségben a többszörös égésnyomok egy kemencét is jelenthetnek. A tér közepén egy nagyméretű ciszterna került elő. Az egyéb gödrök, cölöplyukak, árkok pontos funkciója nem meghatározható. A tér Ny-i részén többszörösen megújított járófelület, valószínűleg egykori utca nyomait tételezzük fel.

A 16. századtól folyamatos volt a bolygatás, ill. a tér alakítása. Jelentős a területen teljes hosszában, nagyjából K–Ny-i irányban haladó, téglából épített csatorna, melyet a 19. sz. közepén építettek. A város piacának létrehozásához kisebb cölöp- és karónyomok utaltak, a feltöltéssel nem bolygatott területen, főleg a tér közepén.

A leletanyag nagy része kerámiatöredék, jó néhány restaurálható, kiegészíthető edénnyel: fazekak, fedők, tálak, korsók, bögrék, valamint kályhacsempe. Ezek mellett vastárgyak, szögek, kés töredéke, bronztárgy, üvegtöredékek, állatcsontok, fenőző kerültek elő. Rengeteg a vastartalmú salakdarab.

Munkatársak: Simmer Livia, Kelbert Krisztina, Kolonits László régésztechnikusok; Derdák Ferenc geodéta.

FARKAS CSILLA

260. Körösújfalu, Gonda-tanya (KÖH 5649)

(Békés megye) R, A

A HHE-Kótpusztá-1 szénhidrogén kutató fúráspontra területén 2010. áprilistól júniusig végeztünk próba- és megelőző feltárást. Próbafeltárással 1200 m²-t, az ezt követő megelőző feltárással további 4900 m²-t kutattunk. Az ásást nehezítette az esős májusi időjárás. A feltárt területen 91 objektum került elő, amelyek közül csupán 4 kisebb gödör sorolható a rézkor (tiszapolgári kultúra) időszakába. Az előkerült emlékek többsége késő avar kori volt (gödrök, árkok, és három félig földbe mélyített lakóház), amelyek a településnek egy kevésbé sűrű részén, a D-i szélén helyezkedtek el. Az előkerült leletanyagban a kézzel formált, változatos formájú sütőharangok töredékei érdemelnek külön említést.

LISKA ANDRÁS

261. Kövegy, Nagy-földek (KÖH 52759)

(Csongrád-megye) R

A Makó–Csanádpalota–Nagylak között épülő M43 gyorsforgalmi út építése kapcsán 2010. október 15–19. között próbafeltárást végeztünk a nyomvonal M43-49 jelű lelőhelyén. A 2005-ben végzett régészeti terepbejárás szarmata és Árpád-kori jellegű kerámiatöredékeket találtak a területen. A várakozások ellenére most rézkori, újkori és ismeretlen korú beásások nyomait figyeltük meg. A lelőhely feltárással érintett, lehumuszolt területe elérte a 498 m²-t, ebből régészeti objektumokkal fedett 497 m² volt. A 20–40 cm között váltakozó humusztakaró alatt az állatjáratokkal erősen átjárt, sárgásbarna agyagos altalajon 9 stratigráfiai egységet figyeltünk meg, amelyekhez végül 5 objektumot rendeltünk. Ezek közül 1 épületnek, 1 árok részletnek és 7 gödörnek bizonyult. Korszakmeghatározó leletanyag 5 objektumból került elő, melyeket a rézkorhoz és az újkorhoz köthetünk. A nyomvonal szakaszán a régészeti objektumokból összesen 2 kisebb hulladéktároló gödröt tártunk fel,